



ที่ นม ๐๐๑๘.๑/๒๗๕๐๓

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
ถนนมหาไชย นม ๓๐๐๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความ
อุปการะของสถานรองรับเด็ก

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครราชสีมา นายกเทศมนตรีเมืองปากช่อง
นายกเทศมนตรีเมืองบัวใหญ่ นายกเทศมนตรีเมืองสีคิ้ว และนายกเทศมนตรีเมืองเมืองปัก

- อ้างถึง ๑. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง
เด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. หนังสือจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม ๐๐๑๗.๑/๓๔๘๖ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลางที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐
จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ขั้นตอนการปฏิบัติการแจ้งเกิดของเด็กเร่ร่อนฯ
จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่จังหวัดนครราชสีมาได้แจ้งแนวทางปฏิบัติในการรับแจ้งการเกิดและจัดทำสูติบัตร
รวมถึงการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยประเภทต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย
ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้สำนักทะเบียนอำเภอและ
สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลทุกแห่ง ทราบและถือปฏิบัติ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

จังหวัดได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนกลางว่า คณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล
แก่เด็กและเยาวชนในความอุปการะของสถานรองรับเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่ไม่สามารถแก้ไขสถานะบุคคลได้ อาทิ เจ้าหน้าที่
ของสำนักทะเบียนไม่รับคำร้องดำเนินการ หรือเรียกพยานเอกสารที่ผู้ร้องไม่อาจนำมาแสดงได้ หรือเกินกว่า
ที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งได้รับข้อหารือจากสำนักทะเบียนหลายแห่งเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการแก้ไข
ปัญหาสถานะบุคคลแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความอุปการะของสถานรองรับเด็ก

ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขสถานะบุคคลแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความอุปการะของ
สถานรองรับเด็กและสถานสงเคราะห์ต่างๆ เป็นไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อย จังหวัดจึงขอแจ้งชักซ้อม
แนวทางปฏิบัติให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลทุกแห่ง ถือปฏิบัติตามแนวทาง
ของสำนักทะเบียนกลาง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งสำนักทะเบียน
ท้องถิ่นเทศบาลในพื้นที่ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

ที่ทำการปกครองจังหวัด (กลุ่มงานปกครอง)
โทร./โทรสาร. ๐-๔๔๒๔-๔๒๕๒

(นายปัญญา วงศ์ศรีแก้ว)
ปลัดจังหวัดนครราชสีมา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

08-0011

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครราชสีมา
รับที่ 4319 เวลา.....
วันที่ ๑๙ ต.ค. ๒๕๖๐



ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๓

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหสถานานะบุคคลแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความอุปการะ
ของสถานรองรับเด็ก

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง ๑. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง
เด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏภูพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ขั้นตอนการปฏิบัติการแจ้งการเกิดของเด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏภูพการีฯ

ด้วย สำนักทะเบียนกลางได้รับแจ้งจากคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหสถานานะบุคคลแก่เด็ก
และเยาวชนในความอุปการะของสถานรองรับเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ เกี่ยวกับปัญหาอันเป็นอุปสรรคสำคัญที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหสถานานะบุคคลดังกล่าวได้ อาทิ
เจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนไม่รับคำร้องดำเนินการ หรือเรียกพยานเอกสารที่ผู้ร้องไม่อาจนำมาแสดงได้ หรือเกินกว่า
ที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งได้รับข้อหารือจากสำนักทะเบียนหลายแห่งเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญห
สถานานะบุคคลแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความอุปการะของสถานรองรับเด็ก

สำนักทะเบียนกลาง พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้การแก้ไขปัญหสถานานะบุคคลแก่เด็กและเยาวชน
ที่อยู่ในความอุปการะของสถานรองรับเด็กและสถานสงเคราะห์ต่างๆ เป็นไปด้วยความถูกต้องและชัดเจน จึงขอให้
สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งชักซ้อมความเข้าใจให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนัก
ทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. เมื่อหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่สงเคราะห์
ช่วยเหลือเด็กที่ถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน หรือเด็กไร้รากเหง้าที่ไม่ปรากฏภูพการีซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักทะเบียน
ขอแจ้งการเกิดให้กับเด็กที่อยู่ในความอุปการะหรือการสงเคราะห์ตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๑๙/๑ แห่ง
พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนาย
ทะเบียนท้องถิ่นรับคำร้อง ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และออกใบรับเรื่องตามแบบ ท.ร. ๑๐๐ ให้แก่ผู้ร้อง
และให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (รวมฉบับแก้ไข
เพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑) ข้อ ๕๙/๑ และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๗
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๒. การพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของผู้เกิด ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น
ตรวจพิจารณาจากพยานหลักฐานเท่าที่ผู้ร้องจะสามารถนำมาแสดงต่อนายทะเบียนได้ ทั้งประจักษ์พยานและ
พยานแวดล้อมต่างๆ แล้วรวบรวมหลักฐานพร้อมเสนอความเห็นไปยังนายอำเภอแห่งท้องที่ที่สำนักทะเบียนนั้นตั้งอยู่
ภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการเกิด โดยสรุปความเห็นพร้อมระบุเหตุผลประกอบว่าเด็กที่ขอแจ้ง
การเกิดเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรหรือไม่ และเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยหรือไม่ได้สัญชาติไทย หรือไม่สามรถยืนยัน
สถานะการเกิดของเด็กได้ เพื่อให้ นายอำเภอพิจารณา เมื่อนายอำเภอได้รับแจ้งความเห็นดังกล่าวแล้ว ให้พิจารณา

/และแจ้ง...

และแจ้งผลให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็น โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็ก ซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากนายอำเภอแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ กรณีผลการพิจารณาของนายอำเภอเห็นว่าเด็กเกิดในราชอาณาจักรไทย และเด็ก ได้สัญชาติไทย ให้ออกสูติบัตร ท.ร. ๑ หรือ ท.ร. ๒ แล้วแต่กรณี แต่ถ้าผลการพิจารณาเห็นว่าเด็กเกิดในราชอาณาจักร และไม่ได้สัญชาติไทย ให้ออกสูติบัตร ท.ร. ๓ หรือ ท.ร. ๐๓๑ แล้วแต่สถานะของบิดามารดาให้แก่ผู้แจ้ง และเพิ่มชื่อ เด็กที่แจ้งการเกิดเข้าในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ หรือ ท.ร. ๑๓ หรือทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก แล้วแต่กรณี ของสถานสงเคราะห์หรือสถานที่ที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งรับตัวเด็กที่ขอแจ้งเกิดไว้

๓.๒ กรณีผลการพิจารณาของนายอำเภอเห็นว่าเด็กที่แจ้งการเกิดไม่ได้เกิดในราชอาณาจักร และไม่ได้รับสัญชาติไทย หรือไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กได้ ให้จัดทำทะเบียนประวัติสำหรับ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้แก่ผู้แจ้ง พร้อมแจ้งผลการพิจารณา สิทธิในการอุทธรณ์และระยะเวลาอุทธรณ์ เป็นหนังสือให้ผู้แจ้งการเกิดด้วย

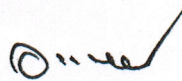
๔. คำร้องของหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ได้รับมอบหมายในการแจ้งการเกิดให้กับเด็กที่อยู่ใน การอุปการะดังกล่าว จะต้องได้รับการพิจารณาทุกราย โดยขอให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น และ นายอำเภอเร่งรัดพิจารณาให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด การปฏิเสธคำร้องจะต้องสั่งการโดยผู้มีอำนาจ ตามกฎหมาย และจะต้องแจ้งข้อกฎหมาย ข้อพิจารณาและเหตุผลของผู้สั่งการให้ผู้ร้องทราบเป็นหนังสือ และห้าม มีให้เจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนปฏิเสธการรับคำร้องโดยเด็ดขาด

๕. การเรียกตรวจพยานหลักฐานและสอบสวนพยานบุคคลเพื่อพิจารณาดำเนินการตามคำร้อง ให้คำนึงถึงสภาพข้อเท็จจริงและความเป็นไปได้ของผู้ร้องในการแสวงหาพยานหลักฐานดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญ มิใช่เรียก หลักฐานตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ หรือเรียกหลักฐานเกินกว่ากฎหมายกำหนด หรือเรียกพยานหลักฐานที่ผู้ร้อง ไม่สามารถนำมาแสดงได้ ส่วนการพิจารณาวินิจฉัยและออกคำสั่ง ให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลยพินิจในกรอบของ กฎหมายโดยปราศจากอคติ คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่เด็กจะได้รับ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการ คุ้มครองเด็กและผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ ทั้งนี้ นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต อาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือ มอบหมายให้คณะกรรมการหมู่บ้านหรือชุมชนช่วยพิจารณาและเสนอความเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจด้วยก็ได้ แต่ต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

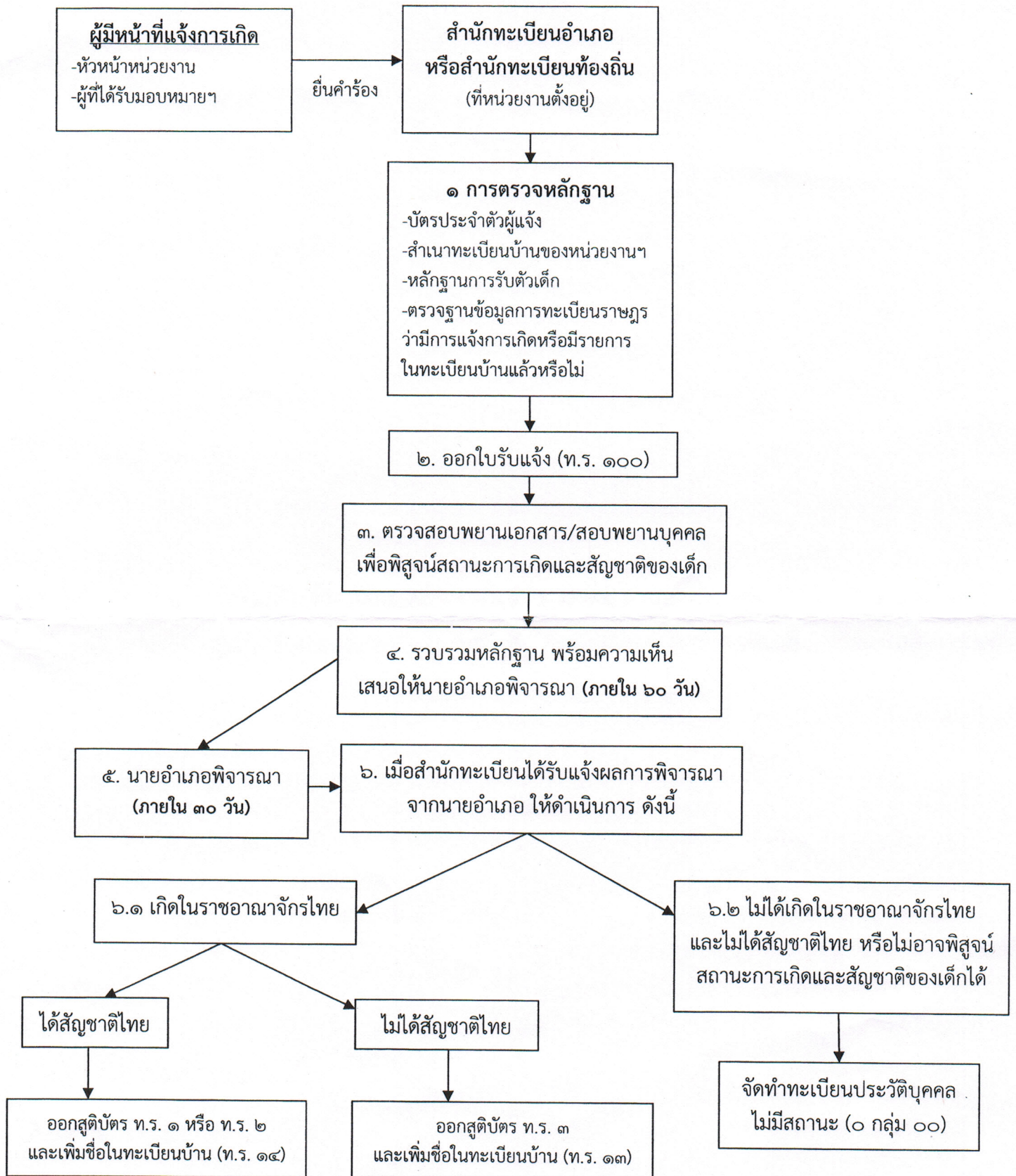
ร้อยตำรวจโท



(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

ขั้นตอนการปฏิบัติการแจ้งการเกิด
ของเด็กเร่ร่อนหรือเด็กที่ไม่ปรากฏภูพกาาริ หรือภูพกาาริทอดทัง (มาตรา ๑๙/๑ และระเบียบฯ ข้อ ๕๙/๑)



หมายเหตุ : (๑) พ.ร.บ.ทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๙/๑

(๒) ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑) ข้อ ๕๙/๑

(๓) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏภูพกาาริ หรือภูพกาาริทอดทัง พ.ศ. ๒๕๕๑